

Hovorky' noviny, 25.2.2015, s. 8:9

Jako pracovat ve snovém světě

týmem maximálně pomoci k o nelehkému výkonu.

e při vymýšlení scén a kostýmů náročnější?

posledních letech jsou to devším limity finanční, leč již hraničící s možností vytvářet kvalitní divadlo, od slova až po podívanou, lahodící, oku příjemnou. A to je zase základní otázka, aby byla scénografie ne průměrnou potěchou, leč nejvyšší obohacením.



cu-
jící
možností.

Ovšem

mu lze někdy přispět i úplným způsobem – naprosto jednoduchým, levným řešením. A v tom je možná ta složitost, ta náročnost. Pro danou inscenaci vytvořit správný koncept.

o se vám, že jste vytvořila kostým, který potom herec nechtěl nosit? Nebo k němu měl výhrady?

čdyž v krejčovně tvoříme kostým pro herce, musí být maximálně funkční. Vždy se dotazuju, jak se v něm cítí, zda je něco nevhodného, netlačí, leckdy jsou pravdu náročné tvary, materiály a kolikrát velmi obdivuji, že oho se mnou jdou. Věřit mi, to pro mě největší vyznamenání herce. Taktéž je důležité porozumět si v tu chvíli s dámou či

pánem, kteří kostým šijí, rozumět si, navzájem se obohacovat v přístupu. V tvorbě kostýmu jsou tito lidé vaše prodloužené pravé ruce, vaše myšlení.

Je pro vás zábavnější dělat kostýmy pro hru civilnější (z dnešní doby), kde se nedá moc experimentovat, nebo hru, kde se můžete takzvané vydovádět?

I v inscenaci současné se může výtvarník slušně vydovádět. Převážně pracuju na takových inscenacích, kde můžu kostým posunout, povznést někam dál, podpořit herce, vymyslet si vlastní pojetí, přístup. Nemám ráda, když jde pouze o normální oblečení, je to trochu rutina. Neříkám nezajímavé, ale já hledám v práci výzvy, a v tu chvíli se musím ztišit, a přistoupit k textu pěkně v pokorě a sloužit, jak si to režisér a inscenace žádá. Takto ovšem přistupuju vždy a těším se.

Na vytvoření které scény nebo kostýmu nejraději vzpomínáte a proč?

Je toho asi už povícero. A tak kolikrát i zapomenu, jak něco bylo milé. A připomene mi to až třeba derniéra představení. Určitě mám nesmírně mnoho vzpomínek. V poslední době na ten nechvalný neopren, do kterého jsem oblékla svatební veselí ve hře Svatba. Ale tam se to hodilo, potisk jsem si sama vymyslela, tisklo se v tiskárně v Otrokovicích, herci měli lehce omezené pohyby, nadnesené pohyby rukou mohutností materiálu (posléze v plynutí toku divadelního času, omezené již i obludným zapocení, ano, já to vím, moji milí herci, ale už to fakt nikdy neudělám! Už to neudělám proto, že jsem natrefila na trochu jiný materiál, který je poněkud více prodyšný, lépe udržovatelný. Těšte se! – pozn.).

Působíte po celé republice, máte divadlo, kromě Slováckého, kam se ráda vracíte?

Pro mě bylo malé zjevení právě Divadlo Na zábradlí. Tam jsou všichni tak nesmírně milí, není v ničem problém. Tam bych se

opravdu chtěla ještě vrátit. Ti lidé tam skoro žijí, jak ten divadelní den je dlouhý. Takové je i naše Slovácké divadlo. Někteří lidé jsou v něm ráno, v poledne, i večer. Každá profese je náročná, ale když to vezmu od umělců, technických, rekvizitářů a všech lidí, kteří se točí kolem představení – ti lidé zkouší půl dne a další čtvrtinu dne hrají. Kolikrát vůbec nechápu, kde se v nich stále bere energie. Musí být velcí kouzelníci, kolikrát se přemlouvají a ve chvílích třeba malého vnitřního neladu se na jevišti usmívají, nebo v zákulisí na kolegy. Můj obdiv patří všem těmto lidem, kteří se podílí na rádném chodu představení. Je mi ctí občasné pracovat i na operách s mladou režisérkou Kepřovou, to je zase jiný svět, zpěvný, s ním jsem měla možnost vytvořit scénografii třeba pro Národní divadlo Ostrava, kde byli pánové z jevištní techniky nesmírně milí a příjemní, takřka si mě hýčkali. To jsem nečekala, to je přece moc hezké, když se na vás v divadle těší a snaží se vám maximálně pomoci. I v Národním divadle Brno jsou takoví. Tam zase ve výrobě, v divadelních dílnách, jsou usměvaví. Z dálky zdraví a upřímně se těší na spolupráci.

Pro Slovácké divadlo vytváříte i plakáty pro začátek sezony, poslední dobou jsou v křiklavých barvách, má to nějaký význam?

Nehledala bych v tom význam, jen neonové barvy jsou vizuálně hodně poutavé, pro divadlo možná netradiční, proto jsem zvolila na tři sezony po sobě tuto barevnost. Do třetice. Ráda bych tu barvu dostala i na plakáty k inscenacím, leč jsem narazila na technický problém. Tak se snažím neonovou barvou aspoň obohatit programy.

Kromě jiného tvoříte kostýmy i pro Hradištan, jak jste se k tomu dostala?

Jako bývalá tanečnice Hradištanu. Toto největší taneční mámení se mi ztratilo malinko ze života. Zůstalo opravdu už pouze navrhování pro „můj“ soubor, pro Ladku. Velice jí děkuji. Stejně tak děkuji panu řediteli Igoru Stránskému, který mě do divadla

přijal. Bylo by to nekonečně dlouhé děkování jeho osobě. Nesmírně si jej vážím, a mám ho opravdu upřímně ráda.

Pracovala jste i ve školství, napadlo vás někdy, že byste se vrátila?

Ne, do školství bych se už vracet nechtěla. Učila jsem středoškolskou mládež. Obdivuju všechny učitele na celém světě!

Dá se nějak srovnat práce s dětmi a s herci?

Jak jsem již řekla, učila jsem krátce středoškolskou mládež hned po ukončení mého vysokoškolského studia. Brala jsem studenty v té době spíše jako své parťáky, jako osoby blízké, působit jako autorita pro mě byl v té době velký problém. Vzpomínám na profesora Salajku, to byl v té době guru, chtěla jsem být jako on. Našla jsem ale v sobě hlas, ten se ozval mohutně: tvá cesta je divadlo. A já tomu hlasu naslouchám, stále jsem mu vděčná, děkuju, za to, že ten hlas přišel, že je tu stále se mnou.

Kdo je největším kritikem vaší práce?

Snad já sama? Nevím... Potěší mě, když slyším kladné odezvy, vlastně jakékoli, od kohokoli. Prostě si jen všimli něčí práce, to že jim to utkvělo, už to je velké vyznamenání. To je to, co vás pohání dál, je to takový malý kousek čokolády. Energie do dnů příštích.

Foto: archiv E. Jiříkovské

Eva Jiříková

Narodila se v roce 1976 v Uherském Hradišti. Vystudovala grafiku a výtvarnou výchovu na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity pod vedením akademického malíře Jana Vičara. Od roku 2004 působí jako scénografka a výtvarnice ve Slováckém divadle. Mimo své domovské působitě hostovala například v Národním divadle Brno, v Divadle Husa na provázku nebo v Divadle Na zábradlí v Praze. Podílela se na dokumentech České televize (Mistr, Vrací se domů od Betléma) a na celovečerním filmu Klíček nebo na natáčení pořadu Na forbině s Tomášem Matonohou. Kostýmy tvoří rovněž pro soubor Hradištan, pro něj vytvořila i několik výprav.